

OBJECTIU

Definir les grans diferències entre aquestes dues classes contraposades: burgesia i proletariat. CONTINGUT

La història de qualsevol societat ha estat la lluita de classes; la societat burgesa sorgida sobre les runes de la societat feudal no aboleix l'antagonisme de classes, sinó que ha substituït les antigues classes socials per unes altres. En l'època de la burgesia les dues grans classes socials oposades eren la burgesia i el proletariat.

Tot una sèrie de transformacions en el camp dels mercats de les Índies orientals i de la Xina, l'intercanvi comercial amb colònies, el creixement dels mitjans de canvi i de les mercaderies van donar un fort impuls al comerç, a la navegació i a la indústria, cosa que feia que la societat feudal no donés a l'abast per fer-se'n càrrec i és quan va aparèixer la manufactura. Però la manufactura acabà sent insuficient i sorgí el vapor i la maquinària que revolucionaren la producció industrial. La gran indústria moderna va esfondrar la manufactura i amb ella a la societat feudal. Va sorgir la burgesia moderna com a producte d'un llarg desenvolupament, d'una sèrie de revolucions en els models de producció i els mitjans de producció. Veiem, doncs, que la burgesia ha jugat un paper revolucionari, amb el qual trenca qualsevol lligam amb la societat feudal. La burgesia es caracteritza per substituir l'explotació amagada sota il·lusions religioses i polítiques per una explotació descarada, directe i àrida (*Manifest Comunista*, 12). Ha substituït tota relació emocional per una simple relació monetària. Un cop tenen el domini de la indústria, cal utilitzar en lloc de les primeres matèries que servien per mantenir les pròpies necessitats, havien de comerciar amb productes de tot arreu, creant així una interdependència de les nacions. Obliga a totes les nacions a adoptar el mode de producció de la burgesia: "Es crea un món, segons la pròpia imatge (*Manifest Comunista*, 14). Però arriba la crisi de la burgesia: l'epidèmia de la superproducció. Aquesta crisi se solucionarà amb la destrucció de forces productives, la conquesta de nous mercats i l'explotació a fons dels vells mercats. Ella mateixa s'ha buscat aquesta crisi, i alhora ha estat ella qui ha creat els homes que la destruiran (proletaris). Els proletaris viuen del treball i només treballen si la seva acció fa pujar el capital; el proletariat està obligat a treballar per la burgesia: "són obligats a vendre's i viure al dia (*Manifest Comunista*, 16). El proletariat és un article de comerç sotmesos a la necessitat del burgès, treballen per a la seva manutenció i per poder perpetuar la seva descendència. La burgesia té com a únic objectiu el seu propi benefici.

Aquesta situació penosa pel proletariat farà que aquest es revolucioni. De fet, la lluita entre aquestes dos classes ha sorgit des del principi de la seva existència, però ara comencen a revolucionar-se contra els propis mitjans de producció (trencant màquines, cremant fàbriques).

Al final veiem que el proletariat és l'única classe realment revolucionària ja que les altres classes moren amb la gran indústria i com a producte trobem encara el proletariat.

SÍNTESI

Aquest capítol comença afirmant: La història de qualsevol societat ha estat la història de la lluita de classes (Marx i Engels, 9). Aquests primers paràgrafs sintetitzen d'entrada la lluita de classes entre burgesia i proletariat, exposant que aquesta lluita no ha estat abolida encara per la societat burgesa. Marx i Engels intenten explicar en aquest primer capítol, tant l'origen de la classe burgesa, com el seu posterior desenvolupament.

La burgesia anava creixent junt als avenços econòmics, culturals i científics de la societat. Es va passar d'un règim gremial de producció a les manufactures de la classe mitja industrial. Més tard aquestes manufactures deixaven pas als grans magnats de la indústria. Es van crear ciutats enormes, van intensificar la població urbana en una forta proporció respecte a la població del camp, i aquesta darrera va ser portada cap a la ciutat

per formar part d'aquesta vida urbana in crescendo. La burgesia, d'aquesta manera, va aglutinant en la seva persona, cada vegada més els mitjans de producció, la propietat i els mateixos habitants del país.

Aquest creixement progressiu i ascendent era massa maco com per que sorgissin problemes no previstos. La superproducció no trobava sortida en el mercat, així que decideixen eliminar forces productives i la conquesta de nous mercats per tal que aquests es facin amb la quantitat de productes que es produïen. És a dir, soluciona una crisi tot i creant d'altres encara més extenses i imponents i mutilant alhora els mitjans que tenen per prevenir-les. Endemés, no sols crea les armes que la destruiran, sinó que posa en peu als homes que duren a terme la revolució contra aquesta: Els obrers, els proletaris.

Marx i Engels s'introdueixen doncs, en el que seran els mètodes d'associacionisme i la vida en sí de la classe proletària: família, lleis, moral, religió

OBJECTIU

Establir la relació que ha d'haver entre els proletaris i un partit polític, el partit comunista.**CONTINGUT**

Els partits comunistes es diferencien de la resta perquè defensen els drets dels obrers i el canvi de classe. El seu objectiu principal és enderrocar la burgesia i que el proletariat es constitueixi com a classe dominant per tal d'assumir el paper polític que la burgesia li ha robat. Els comunistes volen suprimir la propietat privada i la burgesia, ja que aquesta és la culpable de l'explotació dels homes. Els comunistes defensen la propietat guanyada personalment, fruit del treball individual: Propietat personal fruit del treball i mèrit personal (*Manifest Comunista*, 26). La propietat concebuda pels comunistes gira entorn de dos conceptes: Capital i treball assalariat.

El capital és un poder social, posat en marxa per molts individus. És el diner necessari per invertir en indústria i obtenir beneficis.

El treball assalariat és la quantitat de diners que els burgesos donen als obrers a canvi del treball realitzat. La major part d'aquests sous no es troba en concordança del treball realitzat pel proletariat: és el diner just per sobreviure. La societat burgesa només es preocupa d'engrandir el capital (a costa de l'explotació obrera). El comunisme s'oposa a aquesta actitud.

Per tant, els burgesos interpreten la supressió de la propietat privada com la supressió de la llibertat, però la propietat burgesa s'apodera indegudament dels obrers per aprofitar la força productiva. Tant la propietat privada com la burgesia han d'ésser abolides.

Com a conseqüència es donaria la següent cadena de fets: de suprimir-se la propietat privada desapareixeria la burgesia i el capital, que comportaria la desaparició del treball assalariat que és desfavorable pels obrers.

El sentit materialista de la burgesia fa que sembli que no tinguin cap mena de sentiments: la relació burgés-esposa s'assembla a client-prostituta; la dona és tractada com a objecte. El comunisme vol eliminar aquest tracte, però no la col·lectivització del treball de les dones.

L'educació es troba molt lligada a la burgesia, per això és incompleta (a tots els nivells). El comunisme ha d'independitzar l'educació del poder polític, per tal que la població ho pugui conèixer tot.

Els burgesos han recriminat notòriament als comunistes la falta de sentit patriòtic. Per Marx, això és absurd, perquè els obrers no posseeixen pàtria, no tenen fronteres. El proletariat ha de conquistar el poder polític per formar una nació. El primer pas per ser la classe dominant és conquistar la democràcia i el poder polític. Un cop aconseguit, mitjançant la revolució, els obrers eliminaran la classe burgesa i posaran els mitjans de producció a mans de l'Estat. Quan vagi passant el temps aniran desapareixent les classes socials i la producció

passarà a mans dels obrers. Els problemes de classes es poden solucionar si el proletariat s'uneix i lluita organitzadament.

SÍNTESI

La diferència entre el partit comunista i els altres partits obrers és gairebé inexistent. El partit comunista no presenta interessos propis i no manifesten principis especials amb els que aspira modelar el moviment proletari; encara que, es volen marcar algunes diferències pressupostes: reivindiquen i destaquen les actuacions del proletariat, sempre basant-se en l'interès d'un moviment enfocat en el seu conjunt.

El seu objectiu principal i immediat és idèntic al que persegueixen els altres partits proletaris: formar consciència de classe i derrocar el règim de la burgesia; portar al proletariat a la conquesta del poder, alhora que suprimeixen la propietat privada.

La política capitalista és aquella establerta pels burgesos i aquest capital és, per Marx i Engels, un producte col·lectiu i no pot posar-se en marxa sense la cooperació de molts individus. Els burgesos critiquen el comunisme pel fet de col·lectivitzar a les dones, ja que els primers pensen que elles no són més que un simple instrument de producció i, segons els autors, aquests no s'adonen que del que es tracta és, precisament, d'acabar amb la situació de la dona com a tal instrument.

L'única solució que se'n desprèn d'aquesta lluita proletariat-burgès és l'arribada del proletariat al poder, per anar desallotjant paulativament a la burgesia de tot capital, de tots els instruments de la producció, centralitzant-los en mans del proletariat organitzat com a classe governant i, procurant fomentar per tots els mitjans i amb la major rapidesa possible les energies productives.

OBJECTIU

CONTINGUT

- El socialisme reaccionari

–El socialisme feudal: aquest tipus de literatura es presentava en pamflets i fulletons en els que les aristocràcies angleses i franceses en texts difamatoris mostraven amenaces cap a la burgesia. La burgesia queda en ridícul per no seguir el ritme de la història, i els hi recorden que un invent seu (de la burgesia) com el proletariat acabaria destruint la seva estructura social i als seus creadors.

–El socialisme petitburgès: la classe petita burgesia es troba entre el proletariat estàndard i la petita burgesia. Trobaven la fi en el desenvolupament total de la indústria. Es manifestaven en contra dels elements de la burgesia per pujar al poder; per això proposen retornar als antics sistemes de propietat (impossible en aquells moments).

–El socialisme alemany o socialisme vertader: els escriptors alemanys van provar d'assimilar els conceptes provinents de França des del punt de vista filosòfic. I, segons Marx, ho fan d'una manera absurda: escrivien després de l'original les seves nefastes conclusions filosòfiques. Aquesta literatura defensava els interessos de l'ésser humà (no especificava la classe social). Només aconseguí atemoritzar sensiblement a la burgesia, recordant-li que serà el proletariat l'encarregat de destruir-la com a classe dominant.

b) El socialisme conservador o burgès

Els socialistes burgesos pretenen conviure com a classe sense haver de conèixer els riscos d'una revolució, és a dir, allunyant al proletariat de les seves idees revolucionàries. Aquesta literatura tracta amablement als obrers. Un exemple és la *Filosofia de la misèria* de Proudhon, que contraresta amb *Misèria de la filosofia* de

Marx.

3. El socialisme i el comunisme crític–utòpics

Era un tipus de literatura posada en marxa per Saint–simon, Fourier i Owen. Pretenien reformar les condicions de vida de la humanitat, ignorant la posició social. No es preocupaven dels problemes reals, es dedicaven a manifestar els seus projectes i problemes utòpics i irrealitzables de manera pacífica. L'inici de la nova era industrial i la joventut dels autors foren els responsables d'aquesta tendència cap a la fantasia. Fins i tot arribaren a proposar la creació d'unes comunes on poguessin habitar tot tipus de persones en harmonia: els falansteris. El resultat fou un rotund fracàs.

SÍNTESI

En aquest darrer capítol es realitza un estudi de les diferents vessants del socialisme. En la primera part del capítol ens parlen del socialisme reaccionari, en el qual es deia: L'aristocràcia francesa i anglesa, per la seva posició històrica es varen veure abocades a escriure pamflets contra la societat burgesa moderna (Marx i Engels, 35), Només els quedava la lluita literària (Marx i Engels, 35). Segons Marx, és així com va néixer un socialisme, el feudal. En aquesta línia de crítica Marx i Engels arriben inclòs a parlar d'un socialisme clerical, al anar aquests, del braç dels senyors feudals i socialisme feudal existent.

En la segona part d'aquest capítol, sens parla del socialisme conservador. Marx i Engels discrepen contundentment d'aquests, donat que el socialisme que anhelien els moderats és el que en aquells moments existeix, és a dir, unes condicions de vida depurades dels elements que la corrompen i revolucionen: la burgesia sense proletariat.

Per últim, aquest llibre acaba exposant les idees claus del socialisme i del comunisme crític–utòpic, on realitza una petita síntesi de referències a sistemes socialistes i comunistes que havia hagut abans de 1848, principalment a França, amb moviments com els Falansteris, citant a personatges com Saint–Simon, Fourier

L'última part, que compara la tàctica comunista amb la d'altres partits europeus de l'oposició, acaba amb una contundent crida a la unitat: PROLETARIS DE TOTS ELS PAÏSOS, UNIU–VOS!.